

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

K., dnia 30 stycznia 2017 r.

Sąd Rejonowy w Krośnie Odrzańskim III Wydział Rodzinny i Nieletnich w następującym składzie:

Przewodniczący SSR Monika Zawartowska

Protokolant st. sekr. sąd. Irena Kudelka

po rozpoznaniu w dniu 30 stycznia 2017 r. w Krośnie Odrzańskim

na rozprawie sprawy z powództwa Z. A.

przeciwko T. P.

o alimenty

I. powództwo oddała;

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz Kancelarii Adwokackiej adw. M. Z. kwotę 147,60 złotych tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu oraz kwotę 146 złotych tytułem zwrotu poniesionych wydatków.

UZASADNIENIE

Powód Z. A. złożył pozew przeciwko pozwanej – swojej siostrze T. P. o alimenty zgodnie z przepisami.

W uzasadnieniu podał, że niedługo wychodzi z zakładu karnego i nie będzie miał dochodów, ani mieszkania. Siostra sprzedała mieszkanie po śmierci mamy w G. ul. (...). Powód przebywa w ZK w K. od 13.10.2009 r. uległ szeregu wypadkom i urazom. Powód nie ma gdzie mieszkać po wyjściu na wolność, a siostra ma mieszkanie i razem z mężem mają wysokie emerytury wojskowe. Rodzice powoda nie żyją, ma tylko siostrę. W przeszłości pozwana nie interesowała się mamą, ani powodem, więc powód wnosi o alimenty po 1500 zł mies. od 2009 r. wraz z odsetkami. Wniósł także o obciążenie pozwanej kosztami.

Pozwana T. P. złożyła odpowiedź na pozew (k. 28), w której wniosła o oddalenie w całości powództwa.

W uzasadnieniu podała, że jest przyrodnią siostrą powoda i nie utrzymuje z nim żadnych kontaktów. Powód ma żonę K. A. i dwoje pełnoletnich dzieci, z którymi zamieszkuje w domku jednorodzinny oddziedziczonym po teściach. Posiada również przyrodniego brata po ojcu i dwie przyrodnie siostry również po ojcu. To powód nie interesował się matką, ciągle ukrywał się przed wierzycielami albo organami ścigania. Nie był obecny na pogrzebie matki, wyjechał do Hiszpanii, a potem za popełnione przestępstwa został osadzony w zakładzie karnym. Powód otrzymał pieniądze po sprzedaży domu matki – połowę wartości tego domu. Pieniądze kazał przelać na konto obcej osoby. Po trzech latach ponownie domagał się od pozwanej tych pieniędzy. Pozwana ma emeryturę w kwocie 1.615,18 zł, posiada orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Leczy się na przewlekłą chorobę kręgosłupa. Powód całe życie był nieuczciwy, nie pracował, zajmował się procederami przestępczymi. Pozwana natomiast na swoje dochody całe życie ciężko i uczciwie pracowała. Po opuszczeniu zakładu karnego powód może podjąć pracę. PUP w Ż. filia w L. ma wiele ofert pracy. Powód sam doprowadził się do niedostatku swoim zawinionym zachowaniem. Wyrok uwzględniający powództwo byłby niezgodny z zasadami współżycia społecznego.

Na rozprawie dnia 30.01.2017 r. (k. 131) powód zmienił swoje żądanie i wniósł o zasądzenie alimentów po 500 zł mies.

Pozwana wniosła o oddalenie pozwu w całości.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód Z. A. jest bratem pozwanej T. P.. Powód nosi nazwisko rodowe C., jego rodzice to S. K. urodz. (...) i M. C. urodz. (...). Natomiast pozwana T. P. nosi nazwisko rodowe C., jest córką K. C. urodz. (...) i M. C. urodz. (...) Urodziła się w miejscowości P. w 1949 roku. Jej ojciec K. C. zmarł w 2005 r.

(dowód: kserokopia dowodu osobistego – k. 15,

akt urodzenia – k. 72,

kopia dowodu osobistego – k. 62,

kopia aktu urodzenia, aktu zgonu – k. 63)

Powód Z. A. ma 53 lat. Nosi nazwisko rodowe C., jego rodzice to S. K. urodz. (...) i M. C. urodz. (...).

Powód jest osobą rozwiedzioną. Rozwód z żoną K. A. – orzeczono w 2011 r. z winy powoda. Ponadto powód ma dwoje pełnoletnich dzieci – P. i E. i był zobowiązany do uiszczania alimentów na ich rzecz w łącznej kwocie 500 zł. Zaległość z tytułu niespłaconych alimentów wynosi według stanu na listopad 2016 r. kwotę 41.660,30 zł i co miesiąc jest do tego doliczana rata alimentacyjna w kwocie 283,10 zł. Co do jednego z dzieci powód uzyskał wyrok ustalający wygaśnięcie alimentów.

(dowód: kserokopia dowodu osobistego – k. 15,

akt urodzenia – k. 72,

kopia wyroku rozwodowego – k. 90,

zaświadczenie – k. 93,

zeznania powoda Z. A. – k. 131-131v)

Powód w trakcie swojego życia kilkakrotnie przebywał w zakładach karnych. Obecną karę odbywa od dnia 13.10.2009 r. Obecnie jest osadzony w zakładzie karnym w K.. Ostateczny koniec kary przypada na dzień 24.02.2018 r. Powód nie ma ograniczeń w kwestii warunkowego przedterminowego zwolnienia.

Powód nie jest zatrudniony odpłatnie i nie osiąga dochodu. We wrześniu 2016 r. na koncie depozytowym posiadał 174,55 zł z czego do dyspozycji o zł.

(dowód: zaświadczenie – k. 20,

wydruk z systemu N.-Sad – k. 68,

pismo ZK w K. – k. 91)

W kwietniu 2016 r. w zakładzie karnym powód doznał urazu i ma zerwane ścięgno i mięsień czterogłowy uda lewego. Chodzi o kuli. Jest w trakcie leczenia, ale nie otrzymał skierowania na operację. Powód leczy się również na kręgosłup, z powodu zwyrodnienia. Powód zażywa z tego powodu leki przeciwbólowe: ketonal oraz tramal. Miał również uraz lewego nadgarstka.

Powód w 2011 r. uzyskał orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, wydane do 2019 roku.

(dowód: orzeczenie – k. 42,

wynik badania – k. 43, 94, 95, 96,

zaświadczenie o stanie zdrowia – k. 92,

dokumentacja lekarska – k. 97-101,

zeznania powoda Z. A. – k. 131-131v)

Matka powoda i pozwanej – M. C. zmarła w 2009 r. Pozostawiła dom w miejscowości G. na ul. (...). Ten dom pozwana sprzedała za kwotę 60 tys. zł.

(dowód: zeznania pozwanej T. P. – k. 102v w zw. z k. 64v,

zeznania świadka Z. P. – k. 64v)

Po śmierci matki stron – M. C. powód na piśmie zgodził się na podział spadku po zmarłej poprzez zrzeczenie się swojej części tj. udział 1/2 w nieruchomości zabudowanej budynkiem położonej w G. na ul. (...), na rzecz T. P., w zamian za wpłacenie przez nią kwoty 30 tys. zł. Te pieniądze powód chciał otrzymać na konto J. P..

Pismo takie skierował do Sądu Rejonowego w Krośnie Odrzańskim w ramach prowadzonego postępowania pod sygn. I Ns 17/10.

Pozwana przelała w styczniu 2011 r. na wskazane konto J. P. kwotę 27.465,45 zł tytułem „kwoty za sprzedaż domu”.

Następnie powód ponownie domagał się od pozwanej zapłaty wartości połowy domu oddziedziczonego po matce, twierdząc że ich nie otrzymał. Pozwana złożyła pozew i wyrokiem z dnia 04.02.2013 r. Sąd Rejonowy w Żarach pozbawił wykonalność w zakresie kwoty 28.410,30 zł tytuł wykonawczy w postaci postanowienia Sądu Rejonowego w Krośnie Odrzańskim z dnia 09.11.2010 r. w sprawie III R Ns 17/10.

Powód nie otrzymał przelanej mu kwoty 30.000 zł, ponieważ pieniądze wpłacone zostały na konto osoby, która mu ich nie przekazała i zmarła. Powód próbuje odzyskać te pieniądze, trwa w tej sprawie postępowanie sądowe.

(dowód: pismo – k. 31-32,

potwierdzenie przelewu – k. 34,

kopia wyroku - k. 35,

zeznania powoda Z. A. – k. 131-131v)

Pozwana T. P. ma 67 lat. Pozwana uzyskuje emeryturę z ZUS w kwocie 1615,18 zł.

W 2010 r. pozwana uzyskała na stałe orzeczenie o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Pozwana choruje na kręgosłup, wykupuje leki. Cierpi również na osteoporozę, ma zmiany zwyrodnieniowe w stawach dłoni. W marcu 2016 r. pozwana przebywała na leczeniu w sanatorium w L.. Natomiast w październiku 2016 r. miała zabieg endoskopowego leczenia zespołu cieśni nadgarstka prawego na jednodniowym oddziale chirurgii w Z..

(dowód: decyzja ZUS – k. 36-37,

orzeczenie – k. 38, 129,

zeznania pozwanej T. P. – k. 102v,

wynik badania – k. 122, 123, 124, 125, 126, 128,

karta informacyjna – k. 127, 130)

Pozwana mieszka z mężem Z. P. – 68 letnim emerytem w G.. Mąż pozwanej uzyskuje emeryturę w kwocie ok. 2.300 zł netto, nie ma zaciągniętych żadnych kredytów. Mąż pozwanej spłaca jedynie raty zaciągnięte na zakup komputera w kwocie po 115 zł. Wspólnie ponoszą koszty utrzymania mieszkania, w łącznej kwocie ok. 850 zł mies. Pozwana daje mężowi na tencel co miesiąc 500 zł, z czego on uiszcza opłaty za mieszkanie. Pozwana opłaca telefon komórkowy w kwocie ok. 90 zł mies. wykupuje leki za 200 zł mies.

Pozwana z mężem nie mają obecnie nikogo na utrzymaniu, mają dzieci ale są one pełnoletnie i samodzielne.

W grudniu 2016 r. pozwana zawarła z mężem umowę, w której ustanowili pomiędzy nimi ustrój rozdzielności majątkowej małżeńskiej.

(dowód: zeznania świadka Z. P. – k. 64v,

zeznania pozwanej T. P. – k. 102v,

kopia umowy majątkowej małżeńskiej – k. 121-122)

Sąd zważył, co następuje:

powództwo okazało się bezzasadne w całości.

O możliwości dochodzenia alimentów od rodzeństwa stanowi art. 128 krio, który stanowi, iż obowiązek dostarczania środków utrzymania, a w miarę potrzeby także środków wychowania (obowiązek alimentacyjny) obciąża krewnych w linii prostej oraz rodzeństwo.

Kolejność obowiązku alimentacyjnego osób zobowiązanych określa art. 129 krio, który stanowi w paragrafie 1, że obowiązek alimentacyjny obciąża zstępnych przed wstępnymi, a wstępnych przed rodzeństwem; jeżeli jest kilku zstępnych lub wstępnych – obciąża bliższych stopniem przed dalszymi. W paragrafie 2 przepis ten mówi, że krewnych w tym samym stopniu obciąża obowiązek alimentacyjny w częściach odpowiadających ich możliwościom zarobkowym i majątkowym.

Przepisy wprowadzają pierwszeństwo obowiązku alimentacyjnego małżonka w przepisie art. 130 krio, który stanowi, iż obowiązek jednego małżonka do dostarczania środków utrzymania drugiemu małżonkowi po rozwiązaniu lub unieważnieniu małżeństwa albo po orzeczeniu separacji wyprzedza obowiązek alimentacyjny krewnych tego małżonka.

Argumenty pozwanej odnoszące się do byłej żony oraz dzieci powoda są zasadne w świetle powyższych przepisów. Najpierw powód powinien poszukiwać alimentów u byłej małżonki. Orzeczenie rozwodu z winy powoda, dla pozwanej nie ma większego znaczenia. To powoda obciąża takie orzeczenie niosąc dla niego niekorzystne konsekwencje.

Powód nie dochodził alimentów ani od byłej żony ani od dzieci. Jest to w sprawie okoliczność bezsporna. Nie otworzyła się zatem dla powoda możliwość skutecznego dochodzenia alimentów od pozwanej czyli od siostry.

Powód mógłby dochodzić alimentów od pozwanej – w sytuacjach określonych w art. 132 krio, czyli gdy nie ma osoby zobowiązanej w bliższej kolejności albo gdy osoba ta nie jest w stanie uczynić zadość swemu obowiązkowi lub gdy uzyskanie od niej na czas potrzebnych uprawnionemu środków utrzymania jest niemożliwie lub połączone z nadmiernymi trudnościami. Wówczas powstaje obowiązek alimentacyjny zobowiązanego w dalszej kolejności. Zgodnie z ogólnymi zasadami to na powodzie ciąży obowiązek wykazania, że zobowiązany w bliższej kolejności nie jest w stanie zaspokoić jego potrzeb. Nie jest konieczne np. przedstawienie wyroku oddalającego powództwo, ale powód ograniczył się jedynie do stwierdzenia, że jego dzieci nie pracują, nie poparł go żadnymi dowodami.

Z punktu widzenia pozwanej istotny jest przepis art. 134 krio, który stanowi, iż w stosunku do rodzeństwa zobowiązany może się uchylić od świadczeń alimentacyjnych, jeżeli są one połączone z nadmiernym uszczerbkiem dla niego lub dla jego najbliższej rodziny. W przedmiotowej sprawie faktycznie uiszczanie alimentów na rzecz powoda, byłoby połączone z nadmiernym uszczerbkiem dla pozwanej i jej rodziny. Dochody pozwanej nie są wysokie, wynoszą ok. 1.600 zł netto. Posiada ona niewątpliwie koszty utrzymania mieszkania oraz wykupu leków. Nawet jeżeli doliczyć do nich dochody jej małżonka tj. emeryturę w kwocie 2.300 zł, to również nie jest to wysoka kwota.

Wskazać także należy, że (poza dziećmi) uprawniony do świadczeń alimentacyjnych jest tylko ten kto znajduje się w niedostatku (art. 133 par. 2 krio). Za osobę znajdującą się w niedostatku uznać należy osobę, która nie może własnymi siłami zaspokoić swoich usprawiedliwionych potrzeb, a nie posiada własnych środków w postaci wynagrodzenia, emerytury, dochodów z majątku.

W ocenie Sądu powód obecnie nie znajduje się w niedostatku. Powód przebywa w zakładzie karnym, gdzie ma zaspokojone podstawowe potrzeby, tzn. ma zapewnione mieszkanie, wyżywienie, ubranie i leki. Nie ponosi tych kosztów, wszystko to otrzymuje od zakładu karnego, stosowanie do swoich potrzeb. Co prawda powód nie posiada własnych środków finansowych, nie może nimi swobodnie dysponować, ale wynika to z charakteru odbywanej przez niego kary. Choć powód nie jest osobą zdrową, to jednak nie przesądza to wcale, że jego szanse na znalezienie pracy są znikome. Powód nie wykazał, że jest całkowicie niezdolny do pracy, że po wyjściu na wolność nie będzie mógł uzyskać pracy, choćby dorywczej czy w zakładzie pracy chronionej albo na część etatu.

Przed wszystkim jednak wskazać należy, iż wyjście powoda na wolność to sytuacja przyszła. W dacie orzekania powód nadal przebywał w zakładzie karnym. Powód wspominał, że stara się o warunkowe przedterminowe zwolnienie, jednakże póki co nie zostało mu ono udzielone. Sąd jest zobowiązany brać pod uwagę stan faktyczny z daty zamknięcia rozprawy i nie może uwzględniać sytuacji przyszłych i niepewnych.

Sąd przyznał rację pozwanej, która powoływała się na zasady współżycia społecznego, twierdziła bowiem, że ona na swoją niewysoką emeryturę pracowała całe życie, a powód wiele razy przebywał w zakładach karnych, prowadził życie niezgodne z przepisami prawa i normami moralnymi, a sam jest odpowiedzialny za to, że nie przysługują mu obecnie żadne świadczenia. W ocenie Sądu zachowanie powoda jest rażąco niewłaściwe, zwł. że po śmierci matki stron, pozwana rozliczyła się uczciwie z powodem, a powód nie zaprzeczył, że przelała mu przysługującą mu kwotę ok. 30 tys. zł na wskazane przez niego konto. Jego roszczeniowa postawa, przeświadczenie że wszystko się mu należy, narażanie pozwanej na stres i koszty związane z toczącym się postępowaniem – budzą powszechną dezaprobatę, dlatego też powództwo powinno być oddalone z uwagi na zasady współżycia społecznego (art. 5 kc).

Uznając że powództwo jest niezasadne Sąd nie rozważał w ogóle zakresu świadczeń alimentacyjnych pozwanej względem powoda.

Powód korzystał z pomocy pełnomocnika ustanowionego dla niego z urzędu, a zatem Sąd zasądził od Skarbu Państwa na rzecz kancelarii adwokackiej adw. M. Z. kwotę 120 zł plus Vat, łącznie 147,6 zł tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu oraz kwotę 146 zł tytułem zwrotu poniesionych wydatków tj. dwukrotnego dojazdu z K. do zakładu karnego w K. celem odbycia spotkania z powodem. Pomiędzy wymienionymi miejscowościami jest 44 km, co przy stawce 0,83 zł za 1 km daje 73 zł za jeden wyjazd, a więc kwotę 146 zł za dwa dojazdy.

Zarządzenia:

1. Odnotować w kontrolce uzasadnień,
2. Odpis wyroku z uzasadnieniem dor. pełnomocnikowi powoda,
3. Akta z apelacją albo za 14 dni,

K., dnia 10.02.2017 r.